Година I. София, Вторникъ, 14 февруарий 1912 год. Брой 18

ОБЯВЛЕНИЯ

На I стр. за петитенъ редъ 1 левъ
На IV „ „ „ „ 40 стот.

Всичко въ прѣдплата.

Адресъ:
„Вардаръ", хот. „Ромайлъ" № 12. София.

ВАРДАРЪ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ

АБОНАМЕНТЪ

За България:

За 3 мѣсеца . . . . . 1·50 лева
„ 6 „ . . . . . 3 „

За странство:

За 3 мѣсеца . . . . . 2·— лева
„ 6 „ . . . . . 4 „

Единъ брой 10 стот.

Коментари около атентата въ гр. Битоля.

Атентата въ Биторя, по сила и раздрусване на зданието, изпочупване почти на всички прозорци отъ околнитѣ здания въ площада „житни-пазаръ“ и ефекта му, не бѣ по-малъкъ отъ ония, що сѫ станали въ другитѣ краища на Македония, само съ тази разлика, че нѣмаше тамъ никакви човѣшки жертви. Паниката е била ужасна, страхътъ и трепетътъ и днесъ даже продължаватъ да сѫществуватъ всрѣдъ масата, била тя турска или християнска. Почти всички сѫ били въ ожидание да не би да послѣдва втори и трети атентатъ. Чаршията още съ видѣло се затваряла и всѣки гледалъ по-скоро въ кѫщи да се прибере. За търговия въ такова тревожно положение и дума не може да става. Градътъ постоянно стои наводненъ отъ войска, полицията е раздвижена и всѣки човѣкъ имъ се прѣдставлява за съмнителенъ. Обиски и прѣтърсвания на всѣка крачка ставали. Раздвижило се всичко турско: на една страна полиция съ своитѣ дедиктиви, на друга—войска, на трета—жандармдрия, а на четвърта—инспирираните отъ Иттихатъ ве Тереки терористи, на чело съ прочутитѣ въ Битолско поле „Бѣло-перевци и Дулевци.“ Ако другадѣ турцитѣ слѣдъ всѣки атентатъ правятъ клане и побоища, въ Битоля смѣтатъ да прибѣгватъ къмъ убийства на единични българи, опасни за тѣхъ. До сега още не сѫ сторили нищо, но опитътъ, който се извършилъ надъ разказвача на тия факти, иде да докаже, че тѣ вече почватъ. Двама турски терористи, *извѣстни на покушавания, отъ Битоля* чакъ до Солунъ сѫ го съпровождали, но види се, никѫдѣ не имъ дошло на нога да приложатъ рѣшението на комитета. Запитванъ е билъ нѣколко пѫти отъ тѣхъ, кѫдѣ ще иде и какво ще работи, като че ли сѫ нѣкакви полицейски.

Често пѫти билъ е прѣдизвикванъ отъ казанитѣ кръвожадници, само и само да го убиятъ подвидъ на скарване. Това е било пѫтемъ отъ Битоля до Солунъ, а тамъ той сполучилъ на станцията между многото свѣтъ да имъ се изскубне отъ очитѣ и съ голѣма прѣдпазливость едвамъ е пристигналъ тука. Казаниятъ гражданинъ и единъ отъ арестуванитѣ българи и слѣдъ туй освободенъ по атентата.

И другъ единъ характеренъ случай разправя сѫщия, който става въ Битоля. Младотурцитѣ, за да усилятъ своитѣ терористически групи, подъ прѣдлогъ на бѣгство, почнали сѫ да освобождаватъ най-прѣстѫпнитѣ типове турци отъ затвора. Както е случая съ прочутия разбойникъ Садреднъ, отъ който пропищѣ цѣла Леринска каза. Той избѣгалъ ужъ отъ затвора и въ една кѫща билъ заловенъ. Това е единъ опитъ: днесъ единъ, утрѣ другъ. Ще чуемъ Садреднъ пакъ въ Леринско да вѣрлува съ по-голѣма ярость. Сигуръ, трѣбенъ е за изборитѣ! Чудно е какъ бѣгатъ турци и то отъ категорията на Садреднъ отъ Битолския затворъ? Отъ оня затворъ, извѣстенъ подъ името „Катилъ хане“, дѣто съмъ ималъ щастието и азъ да го посѣта 2—3 пѫти, който го познавамъ по-добрѣ отъ кѫщата ми? Да можешъ да избѣгашъ отъ тамъ, ще рече да си птица, да прѣхвръкнешъ! Явно е, че турцитѣ искатъ по единъ такъвъ начинъ да освободятъ своитѣ сѫщи органи за изтрѣбление на българи. Ако днесъ слушаме да избѣгалъ Садреднъ, утрѣ ще чуемъ да избѣга Абдурахманъ онбаши, прочутиятъ кръволокъ, който срѣдъ чаршията, по бѣлъ день уби 11 души българи въ гр. Прилѣпъ. И колко други.

Его тактиката на младотурцитѣ въ Битоля; тамъ нѣма клане и сѣчь слѣдъ атентата, а има тероръ и убийства. До колко съмъ правъ въ своето прѣдсказване, врѣмето ще покаже, ще чуемъ. . . Нали изборн сега прѣдстоятъ? При всички мѣрки, които сѫ взели турцитѣ да бждатъ готови при единъ вторъ атен-

татъ достойно да отговарятъ на българина бомбаджия, тѣ не сж лишени отъ страхъ. Отъ силния и грозенъ трѣсъкъ на динамита тѣ силно сж се изпоплашили, че сж обезумѣли даже отъ страхъ и кой знае да ли знаятъ и тѣ що вършатъ. Отъ слѣдния случай може да се схване, до колко и въ турцитѣ се е вкоренилъ страха отъ кошмара — атентатъ. Скоро ли било слѣдъ атентата или по-късно, видниятъ търговецъ Таленга ималъ разпродажба на стокитѣ си въ магазина. Много макари отъ конци и разни жици, па и елек. пъпчета, които му били развалени и не стрували за продажба, билъ ги разхвърлилъ на улицата прѣдъ дукяна, като непотрѣбни. Единъ нещастникъ българинъ (и тукъ българинъ ще се случи), минавайки отъ тамъ, зелъ си една отъ тѣзи макари и веднага, безъ да бѫде забѣлѣзанъ отъ нѣкого, турилъ си я въ джеба. Той не я разгледалъ тамъ отъ срамъ, що е и каква е. Тъкмо дошълъ прѣдъ беглишката фурна, тамъ я извадилъ отъ джеба да я види. Въ това врѣме 3—4 офицери го забѣлѣзватъ, че той държи нѣщо, като електрика, въ ржцѣтѣ, нахвърлятъ се върху него и искатъ да го обискиратъ. Обаче лесно не се рѣшавали, да не е бомба или най-многото нѣщо — адска машина, та да не би да избухне. Най-послѣ рѣшили се да го прѣтърсятъ, ама, като видѣли що е това, що го разглеждалъ (страхътъ на ли си вкорененъ), сега не се рѣшаватъ да го пипнатъ. Хвалили се надъ него, ръмжели, до като се сѣтили да зематъ една тенекия съ вода отъ съсѣдния дукянъ и завчасъ потопватъ макарата. Вай шукюръ яраби, куртулду! Зиматъ българина подъ арестъ и отиватъ да имъ каже отъ кждѣ я взелъ и когато отишли въ магазина на търговеца Таленга, намѣрили съ товари такива работи. Слѣдъ като изслѣдвали българина на дълго и широко, па и самия търговецъ, го освободили. Ето до кждѣ е достигналъ страха у турцитѣ!

Ако до вчера системно изтрѣбяваха отъ фанатизъмъ българитѣ, сега пакъ и отъ страхъ ще се хвърлятъ като бѣсни върху мирния гражданинъ. Както виждате, кое отъ жадность за кръвь, кое отъ страхъ, българина все си изпаща отъ вѣковния тиранинъ. Почти все сжщата пѣсень си пѣятъ, само че на разни гласове. Нека читателтъ самъ си състави понятие, що за животъ е тамъ отъ нахвърленитѣ по-горѣ произшествия станали слѣдъ атентата въ Битоля.

Геор. п. Христовъ